

ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕГУЛЯТИВНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Обґрунтовано принципи регулятивної політики як універсального економічного процесу, а також модифікація такого стосовно України.

Ключові слова: регуляції, регулятивна політика, ринок, макроекономіка, Україна

Abstract

Grounded principles regulatory policy as a universal economic process, as well as the modification of such in respect of Ukraine.

Keywords: regulation, regulatory policy, macroeconomics, Ukraine

Вступ

Детермінантна на даний час у світі економічна парадигма базується на принципах ринкової економіки, що, як відомо, були закладені теорією класичної політекономії, а також її модифікованими варіантами неокласичного змісту. В основу цієї точки зору полягав концепт економічного лібералізму, який загалом ігнорував фактор державного регулювання економіки; аргументом для зазначеного була теза про універсальність механізмів ринку та апріорну досконалість цього інституту. З 30-х рр. XX ст. цю систему поглядів було модифіковано з огляду на поправку про природну недосконалість ринкових механізмів (згідно теорій монополістичної та недосконалої конкуренції Е.Чемберліна та Дж.Робінсон, а також Дж.М.Кейнса) та необхідність внаслідок цього державного регулювання економіки. На цих постулатах ґрунтується сучасна версія кейнсіанської, нео- та посткейнсіанської, а також неоліберальних теорій. І з цього часу актуалізувалося і не втрачає своєї важливості питання створення ефективної моделі регулятивної політики, яка б була максимально орієнтованою на наявні проблеми конкретної країни та була здатна їх вирішувати. Особливо актуальним є зазначене для країн із перехідної економікою, де традиційні питання регуляції накладаються на потреби враховувати особливості трансформаційних процесів, що самі по собі є кризовими апріорі. Повною мірою проблема характерна і для України.

Результати

Створення національної моделі регулятивної політики слід розглядати як універсальний алгоритмічно процес, який базується на множині принципових позицій, а саме: 1) визначення цілей регуляцій, тобто чого планується досягти при заданій регуляції, що, у свою чергу, потребує чіткого опису моделі відповідного Паретто-ефекту (або іншої моделі оцінювання суспільної вигоди та втрат); 2) вибір методології регулювання із множини відомих теорій та їхніх гібридних варіантів (кейнсіанства, нео-, посткейнсіанства, неолібералізму, у т.ч. монетарної, ордоліберальної та ін.); 3) визначення критеріїв результативності та ефективності регуляцій; 4) визначення конкретних механізмів регулювання в межах обраної методології; 5) розроблення прогностичної моделі змін внаслідок регулювання, яка б передбачала час та параметри регуляцій. Слід особливо підкреслити, що зазначений алгоритм в принципі не складає труднощів, але лише у тому разі, коли політична еліта має чіткі уявлення про таку політику, очікувані результати, і саме головне – волю, бажання, необхідний ступінь незалежності - для здійснення процесу. Технічна (методична) сторона процесу існує і доступна як результат чисельних прикладів здійснення реформ та регуляцій у світі за самих різних політичних та соціально-економічних умов.

Висновки

Для умов конкретно України така модель регулятивної політики об'єктивно матиме ту особливість, що має здійснюватися водночас як політика реформ. Проте, з точки зору

репрезентативного управлінського процесу, можна припустити, що здійснення реформ і регуляцій водночас не тільки не ускладнює, але й полегшує процес.

Мороз Олег Васильович – доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту та моделювання в економіці, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: ovmorozz@ukr.net

Oleg Moroz - Doctor of Economics, Professor of Department of Management and Simulation in Economy, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: ovmorozz@ukr.net